

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 291. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, dec. 19

A szegénység.

— december 19.

Igy karácsony táján, a szeretet ünne-
pének közeledtével soket emlegetik a sze-
génységet, a szegényeket, árvákat és
nyomorultakat. Emberbarátok és újságci-
kek meleg szavakkal buzdítják a földi
javakban dusakat, hogy ne feledkezzenek
meg a szegényekről, akiké ugyan a me-
nyeknek boldogsága, de sajnos, ebből meg-
élni nem tudnak.

Ilyen körülmények közt tehát bizo-
nyára aktuális az a könyv, amelyet most
egy érdemes tudós írt. A könyv a szegény-
ügy rendezéséről szól s mivel a mi szegény-
ügyünk egyike a legsúlyosabb szociális
bajainknak, dr. Forbáth Tivadar könyve
különös figyelmet érdemel.

A könyv annál is érdekesebb arra,
hogy megkülönböztetett módon tárgyalja
legalább a sajtó, mert minálunk egyáltalán
még nem foglalkoztak tudományosan az
országos szegényügygel és még rend-
szeres adatgyűjtésünk sincsen róla. Hogy
miért nem törődtek ezzel azok, akik töröd-
hettek volna vele, nem tudható. Nem hihető,
hogy a tárgy érdektelensége miatt történt,
hiszen ezer vonatkozásban érinti a társa-
dalmi berendezkedést és így elég hálás
anyag még a tudományos kutatásnak is.

A fontos kérdés teljes elhanyagoltsá-
gát semmivel se lehet jobban bizonyítani,
mint azzal, hogy Forbáth dr. mindjárt a
könyv elején konstataálja, hogy Magyar-
országon a szegényügy rendezésének első
kelléke, hogy elkészítsük a szegénységet
előidéző okok gondos statisztikáját, mert
ilyen statisztikánk nincsen, pedig nélküle
semmire se mehetünk, minthogy a sze-

gényügy rendezése csak úgy lehetséges,
ha minden szegény ember olyan elbánás-
ban részesül, amely megfelel annak az
oknak, amiből a szegénysége eredt.

Nagyon érdemesen ismerteti Forbáth
Tivadar a különböző országok szegény-
ügyeinek rendszerét. A szegényápolás ter-
mészetesen mindenütt három részre oszlik:
zárt szegényápolásra, nyílt szegényápolásra
és gyermekápolásra.

Magyarországon csak a gyermekvéde-
lem éri el a külföld fejlődöttségét. A
szegényügy egyéb kiágazásait elhanyagol-
tuk. Sok törvényt hoznak, amelyek a
szegénység leküzdésére irányulnak, az
összes törvények és rendeletek indoklásai-
ban a szociálpolitikai háttér méltatásait
találhatjuk. Forbáth dr. igen helyesen
jegyz meg, hogy a sok praeventív intéz-
kedéstől nem látjuk a létező bajokat, a
nép boldogítását célzó törekvésektől nem
látjuk magát a szegénységet. Már pedig
addig, amíg magával a szegénységgel nem
végeznek, amíg annak leküzdésére nem
határozzuk el magunkat, addig nagystí-
lusú szociálpolitikát folytatni olyan anachronis-
mus, amely komoly következményeiben
a nagy áldozatokkal hozott szociálpolitikai
vívmányokra még végzetes befolyással
lehet.

Lecafolthatlanul igaz az a másik meg-
jegyzése is, hogy a mulasztások károsan
hatottak a magánjótékonyagra is. A köz-
segélyezés rendezetlenségével párhuzamosan
a magánjótékonyág is olyan irányban
fejlődött, hogy jótékonyágnak majdnem
nem is nevezhető.

Alig akad ország, amelyben a magán-
jótékonyág a szegényeket annyira le-

alacsonyító formában nyilatkozna meg,
mint minálunk. A megállapított napra
összezsűdített alamizna-kéreggetők számos
csoportjai, a nagy dobra vert öltöztetések,
a tüdőbetegek részére kolduló gyermekek
a magyar szegényügy teljes eltorzulását
bizonyítják. Szervezni kell ennél fogva a
magánjótékonyágot is, a szervezés legjobb
formája az volna, ha a magánjótékonyági
intézmények szövetkeznenek, ami szükség-
szerűen maga után vonná a közsegélyezés
törvényes rendezését, mert az állam és
társadalom együttműködése ezen a ponton
még parancsolóbb szükség, mint a köz-
érdeknek bármely más területén.

A szeretet ünnepének idején, az
isteni szegénység jászolánál nagyon érde-
mes tehát az emberi szegénységről gondol-
kodni és a helyes, célravezető segítséget
kutatni.

HIREK.

Tájékoztató.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesü-
let ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van
mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapo-
kon d. u. 2 óráig este 10-ig.

A szabad iskola (munkás gimnázium) december havi
előadásai a következők:
Dec. 23.: 8-tól 9-ig fiúka; 9-től 10-ig történelem.

1909. jan. 18. Közig. bizottság ülése.

— **Tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt
11 órakor Strosz Béla polgármesteri helyettes
elnökségével ülést tartott, amelyen kisebb jelen-
tőségű folyó ügyeket tárgyaltak.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A gyertyá-
mosi kereskedelmi és iparegyesület alapszabályait
a kereskedelmi miniszter jóváhagyta.

— **Uj iparendelvények.** Nagybeeskerek város
iparhatósága ma délelőtt tartott üléséből kifolyó-

A „TORONTÁL” tárcája.

Ninette fogása.

Ninette Bary — hiszen ismerik a bájós
Ninette Baryt, aki a kabaretben oly bájosan
tudja énekelni a „Soványkodni fogok...” kuplét.

Ninette Bary az idén nagy aggodalomban
van. Mivel Brüsszelben a Palais d'Étében kissé
tovább maradt, visszatérése után nem tudott
szerződést kapni sem a Folies-Tartignyban, sem
az Alhambrában, sem a Café des Princessben,
pedig ezek az egyetlen helyek, hol egy magaféle
elsőrendű csillag fölépethet. Örökre a szekrény-
ben vesztegeljenek a gyönyörű karsu fűzők,
melyek mesésen karsu derekát befogták s melyre
egyszer egy élcés igazgató ezt a tréfás meg-
jegyzést tette:

— Kisasszony kitűnően tudhat koffert
csomagolni.

— Miért?

— Mert annyi mindenféle tárgyat tud kis
helyen elrakni.

Hát a térdig érő suhogó szoknyák soha-
sem fogják már a napfényt megpillantani?
Kár lenne értük. S még egy másik fontos
kérdés is volt. Az édes, drága pénz, melyen
szép ruhákat lehet venni, augusztusban Trou-
villeben, Aixben vagy Ostendében lehet nyaralni.

S most ez mind odavesszen Foultemont, a bo-
land kis hadnagy miatt, kibe éppen a jó Lipót
király székvárosában habarodott bele?

De miért is viselt aranyshalagos amarant-
színű nadrágot, vállrojtokkal megrakott zöld
kabátot s kacéran fültre csapott katonasipkát?
A Rue Montagne de la Couron sonki sem tudta
ugy eszteretni a kardját s sarkanyuit pengelni a
kövezeten. Csinos gyerek volt, meg azután virá-
gokat küldött a Palais d'Étébe, de ennek mind
vége, mert első a hivatás.

Vajjon irjon Bodinnek és Cadartnak, a
Folies-Tartigny igazgatóinak, vagy Dudemy urnak,
a Café des Princes igazgatójának? Mindkettő
biztos volt, ugy emberi számítás szerint. Mily
nagy szerű volna a közönséget ismét elvakítani
gyémántjaival, mily egyszerű volna előadások
után bevonulni a Maximba, olyan mosolylyal,
mintha ezt moadana:

— Látjátok gyerekek a tehetséges Ninette
Baryt? Éppen nem büszke teremtés, sőt veletek
fog vacsorálni.

De ehhez előbb énekelni kellene s az a
kérdés, hogy kinél. Az ünnepelt szubrette
épp oly határozatlanul állt a két helyiség
előtt, mint az a híres számár a két széna-
csomó előtt. Egyszerre ír mindkét igazgató-
nak s mindkettőnek ajánlatot tesz. Egyiket ki-
játssza a másik ellen s mindegyik félni fog, hogy
a másik tullicitálja. Ráhajolt fehér, modern kis

íróasztalára, kiválasztotta a legszebb halványzöld
levélpapírt s szája szögletében titokzatos mosoly-
lyal írni kezdett:

„Nagyon tisztelt igazgató urak!

Dudemy ur 600 frankot kínál esténként,
ha a Café des Princessben énekelek. De önök-
nek ösztintén megvallom, hogy félek az ott
uralkodó nedvességtől, féltem a hangom cse-
nését. Jobban szeretnék a Folies Tartignyben
szerepelni, mely mégis csak igazi színház s
hova önök elegáns közönséget szoktattak.
Ugyanazon árért tehát önöknek adnék előnyt.

Válaszukat várva Ninette Bary.”

Mikor ezt elvégezte, egy halvány rózsaszínű
levélpapírt vett elő — az ember legalább nem
teveszti össze a borítékokat — s ezt írta:

„Tisztelt Dudemy ur!

Bodin és Cadart urak 600 frankot kínál-
nak nekem esténként, ha a Folies-Tartignyben
éneklek le repertoáromat, a főszerepet pedig
valamelyik operetből, hol szopránomat való-
színűleg jól érvényesíthetném. De megvallom,
sokkal szívesebben énekelnék önöknél, hol az
élenk és kellemes közönségnek oly művészeti
számokat nyújtanak. Azután önöknél nincs
próba, az ember egész nap szabad, ami na-
gyon csábító. Ugyanazon ár mellett tehát hala-
dékalanul önök adnék előnyt. Mit gondol?
Válaszát várja Ninette Bary.”

Nagy karácsonyi ocassio-vásár.

Nagy karácsonyi ocassio-vásár.

PETRY JAKAB NAGYBECSKEREK

Az idény előrehaladottsága miatt dusan felszerelt raktáramat

női, férfi és gyermekruha, valamint mindennemű szőrméaru-különlegességeket

mesésen olcsó, leszállított árak mellett

adck el, miért is mindenkinek jól felfogott érdekében ajánlom, hogy szükségletét nálam szerezze be.

KITŰNŐ MÉRTEK UTÁNI SZABÓSAÉ.

896—x.35

NAGY RAKTÁR FÉRFI ÉS FIU KALAPOKBAN.

lag a következő új iparigazolványokat becsátotta ki: Bauer Henrikné mészáros iparra, Eppstein Sarolta órás és aranyművészre, Udicki Lázár pedig vegyeskereskedésre kapott iparigazolványt.

— **A szerbek szent Miklósa.** Szerbjeink ma ünnepelték meg szent Miklós napját, mely alkalommal mindkét gör. hel. templomban délelőtt 10 órakor ünnepi mise volt. Ugyancsak a mai napon számos nagybecskereki szerb családnál házi szentként ünnepelték szent Miklós napját.

— **Esküvő.** Winter Géza Szegedről, december 27-én tartja esküvőjét Nagybecskereken Czinner Hajnalka kisasszonnyal, Czinner Dávid helybeli kereskedő kedves leányával.

— **Karácsonyfa ünnepély.** A nagybecskereki jótékony nőegylet ovodájában a karácsonyfa ünnepélye hó 22-én, kedden délután 3 órakor lesz. Az ünnepélyen a tisztelt szülőket és a nagyérdemű közönséget szívesen látja az egylet elnöksége.

— **Utóállítás.** Holnapután, f. hó 21-én délelőtt 9 órakor a nagybecskereki Rezső-laktanyában utóállítást tartanak, amelyen az állításkötelesek jelentkezni kötelesek.

— **A szabad liceum előadása.** A Torontál-vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület keretében működő nagybecskereki szabad liceum december hó 20-án, holnap vasárnap az állami polgári és felső kereskedelmi iskola disztermében előadást tart. Az előadás tárgya: „Faust”. Goethe drámai költeményének ismertetése. Irta és előadja: Dr. Czirbusz Géza főgimnáziumi tanár. Az előadás főbb pontjai: A felsőbb és a jövőendő embere. Lángelmék a világirodalomban. A Faust költemény felsőbbsege versenytársai fölött. Van-e vezéreszméje vagy nincsen? Az európai emberiség három kulturális foka és kifejezése a Faustban. A költemény eseménye. Faust magyarosok. A mű fensége és jelentősége. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépő-díj nincsen.

— **Ünnepelt tanfelügyelő.** Mint Makóról írják, ott meleg ünnepeltetésben volt része a napokban Láng István esanadvármegyei kir. tanfelügyelőnek, ki Torontál-vármegyében is működött egy évig, mint a vármegye tanfelügyelője. Láng Istvánt ugyanis a csanádmezei tanítóegylet disztágyává választotta és a megválasztásról szóló díszes kivitelű oklevelet a napokban nyújtotta át az ünnepeltnek a tanítóegylet választmányja, mely meleg ovációkban rés esítette az érdemes tanférfiut.

— **Köszönet.** A nagybecskereki p. ü. tisztviselők asztaltársasága Erdely Boldizsár titkár útján 20 koronát adományozott az izraelita nőegyletnek gyermekek felruházására, mely

Ez nagyon finoman volt kigondolva, mert mindegyik direktornak föltétlenül igyekeznie kellett, hogy ezt a csillagot elhalaszssa a kollégája elől.

A végzet azonban úgy akarta, hogy Dudemy éppen e reggel hívja meg reggelire kollégáját, Bodint, kivel baráti viszonyban állt, hogy néhány üzleti ügyet rendezzen el vele. A csemegénél odavetve jegyzé meg:

— Apropos Bodin, ön 600 frankot kínál Ninette Bargynak, ha esténként önnél énekel?

— Hát ön?

— Mit én?

— Persze, hogy ön. Ezt a levelet kaptam ma reggel.

— Ezt meg én kaptam, szintén ma.

A két direktor megnézte egymás levelét s harsogó kacagásban tört ki. Atláttak a szítán.

— No mindegy, ér valamit, de azért nem megyek bele — mondá Dudemy. — Hát ön?

— Én is óvakodni fogok — mondá Bodin.

A pincértől mindkét direktor levélpapírt kért s még ott a terített asztalon a következő leveleket írták:

„Tisztelt nagy művész!”

Mennyire igaza van. Nálam esténként nedves a terem. Nincs mit meggondolni. Fc-

nemes adományért hálás köszönetet mond Winter Katalin, elnök.

A szerdai társaság „cukros hölgyei” 4 kor. 40 fillért adományoztak a „Gyermekbarát” egyletnek, mely adományért hálás köszönetet mond az egylet elnöksége.

— **A szabad iskolából.** A kulturegylet munkásgimnáziumában tegnap este különösen érdekes előadások voltak. Így először Harzer József tanár tartott előadást s a víz tulajdonságait, használhatóságát, a hidraulikus gépeket stb. ismertette igen érdekesen, számos kísérlettel. Majd szólt a vízvezetékek nagy fontosságáról s rámutatott arra, hogy ugy közegészségi, köztisztasági, mint tűzbiztonsági szempontból milyen nagy szükség volna Nagybecskereken is a vízvezetékre. Kifejtette, hogy a vízvezeték céljaira a Béga fölhasználását nem tartja megfelelőnek, mert vize rendkívül fertőzött s azonkívül sokszor oly sekély, hogy nem adna elegendő vizet. Legjobbnak tartaná, ha a város közelében, szabad helyen mélykutakat furnának s ezek vizét használnák a vízvezeték céljaira. Megfelelő, jó vizű kutakat föltétlenül lehetne létesíteni s ha talán tetemesebb költségbe is kerülne, eltekintve attól a haszontól, amit a víz közegészségi, köztisztasági és tűzbiztonsági szempontból nyújt, a város jövedelmezővé is tehetné a vízvezeték vállalatot. Harzer tanár érdekes előadását a nagyszámú hallgatóság mindvégig élénk figyelemmel hallgatta s élénken megéljenzte. — Utána Jakab Dávid tanár folytatta történelmi előadását s ezuttal a Hunyadiak korát ismertette. Az előadás édekeségét különösen a vetített képek emelték, amennyiben Szenes Adolf tanár nyolcvan vetített képet mutatott be a Hunyadiak korából.

Itt említjük meg, hogy a legközelebbi előadás nem december 30-ikán, hanem a jövő héten szerdán, december 23-ikán lesz, amikor ismét fizika kísérletekkel s utána történelem lesz, ezuttal is vetített képekkel. Újév utáni hétig azután szünetel az iskola.

— **Szilveszter-estély a Lloydban.** A nagybecskereki Lloyd-társulat folyó évi december hó 31-én táncal egybekötött Szilveszter-estélyt rendez. Az estélyen közreműködnek: Fráter Lóránd, a hírneves dalköltő és Tarnay Alajos zongoraművész, az országos zeneakadémia tanára. A hangverseny 9 órakor kezdődik. Helyárak: Főntartott ülőhely 5 korona, ülőhely VI—XII. sor 3 korona, állóhely és karzat 2 korona. Belépő-jegyek előre válthatók Mangold Lipót könyvkereskedésében.

— **Ernesztházaiak a Boszniában levő katonákért.** Országszerte megindult az akció, hogy gyűjtést rendezzenek Boszniában tartózkodó katonáink karácsonyfája javára. Az eszmét lelkesedéssel karolta fel Ernesztháza község derék, ádozatkész polgársága is, amikor dr. Neumann Gyula községi orvos és Kaip Péter községi bíró

gadják csak el Bodin és Cadart urak ajánlatát.

Tisztelettel Dudemy.*

Bodin pedig ezt írta:

„Tiszteit csillag!

Társulatom, fájdalom, már teljes. Fogadja tehát el Dudemy ajánlatát. Az első este a Café des Princessen fogom cigarettámat elszívni s önnek tapsolni.

Bodin és Cadart.*

Ninette a két levelet egyszerre kapta meg. Két kifutó gyerek hozta. Az egyik zöldbe, a másik rózsaszínbe volt öltözve. Mintha testvérek lettek volna. Ninette azonnal tudta, hogy mi történt.

— No ez nem esapott be — mondá közönyösen. — Pedig becsapott volna. Visszamegyek az én szép kis Foultemont hadnagyomhoz. Azt hiszem, örülni fog s nekem... nekem sem lesz éppen kellemetlen. Az élet oly rövid s a szerelem oly szép.

Ez az oka uraim, hogy Ninette Bargy rövid szoknyáját nem láthatjuk sem a Folies-Tartignyben, sem a Café des Princessen s nem halljuk pajkos kupléját: „Soványodni fogok...”

Richard O'Monroy.

kezdeményezésére gyűjtést rendezett e célra s 67 kor. és 30 fillérrel járult hozzá a boszniai katonák karácsonyfájához. Ehhez az összeghez a következők járultak hozzá: 4 koronát adott Ewinger József; 2 koronát: dr. Neumann Gyula, Kaip Péter, Kung Vilmos, Schrudt Ferenc, Czappán István, Ollinger János, Bolovich Ferenc, Kungel Nándor, Guth János, Mikoret István, Bolovich Ferenc, Mayer György, Wenczel Mihály és Lefor Márton; 1 koronát adott: Graeser Mihály, Wenczel János, Jegel Miklós, Kungel Nándor, Berdon Vilmos, Mángi Miklós, Retzler Jakab, Eisinger Lőrinc, Karty János, Mángi Miklós, Kray Miklós, Prungel Péter, Mángi Péter, Woog Gáspár, Avender József, Brokle József, Rollinger Lajos, Kirschenheule János, Wener Antal, Horvát Lajos, Avender Károly, Pope Péter, Rollinger Sebestyén, Bolovich Mihály, Albetz Róbert, ifj. Hammes István, Bolovich Konrád, Rollinger János, Petry János, Andrasz János, Pope Sebestyén, Kungel János, Lefor Ferenc, Heck Lőrinc és Bauerlein József. 30 fillért adott Merle Pál. Az összeggyűjtött 67 korona és 30 fillért átadták Weinovics Mihály századosnak, aki azt rendelkezése helyére juttatja.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Malár András, rk. mészáros és Vogel Adel, rk. — Krausz Géza, rk. asztalos és Kiss Márta, rk.

Születések: Lendvay Márton, rk. gimnáziumi tanár, fia. — Ispánovics István, rk. napszámos, fia. — Juhász György, ref. napszámos, leánya. — Magda Péter, gk. mezőőr, fia. — Kunszt Mihály, rk. kőműves, fia. — Mersbecker Ferenc, rk. napszámos, leánya. — Schenk Herman, izr. magánzó, fia. — Farkas András, rk. napszámos, fia. — Zimmer János, rk. kőműves, leánya. — Mertel Mihály, ág. ev. vonatfékező, fia. — Funk Miklós, rk. szőnyeggyári munkás, leánya.

Halálozások: Mosorinszki Szmiljana, gk. 11 éves, tüdővész. — Vuicsin Márkné, gk. 56 éves, veselob. — Fischl Friedmanné, izr. 68 éves, aggkór. — Marjanszki Brokop, gk. 72 éves, szíjgyártó, agyvérzés. — Novakovics István, gk. 68 éves mészáros, agyuta. — Mersdorf Mária, 4 hónapos, göresök. — Mady Zoltán, rk. 18 éves tanuló, szivhüdes. — Grozdán Dusan, gk. 1 hónapos, göresök. — Lambity Amália, gk. 6 hónapos, göresök. — Passmann Appolónia, rk. 86 éves, aggkór. — Feketics Mihály, rk. 4 éves, hörghurut. — Pálfi Mihály, rk. 69 éves, idült bélhurut. — Özv. Deszpotov Arkadiu-né, gk. 92 éves, aggkór. — Kató Antal, rk. 26 éves földműves, genyverűség.

Fényképezési készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) es. és kir. udvari szállító 1854. óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit árúházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég. (a)

A makacs meghülest

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio

A Scott-féle Emulsio

annyira kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják el a

közönséges esukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio - val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsiosokkal jobb hatású az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

830f-74

Az Emulsio készítésénél a SCOTT-féle módszer volt a legyőzhető — a halászt — kérjük figyelembe venni.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

CS. ÉS KIR. SZAB.

KELME- ÉS SZÖRMEFESTŐ, VEGYTISZTÍTÓ ÉS GÓZMOSÓ GYÁR

BUDAPEST,

VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM

megbizói kényelmét szem előtt tartva e határozta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

BECK GÁBOR GÉZA

PEST-SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

vette át a képviselőt és a gyár rendes áráiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszítő- és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stb. vegytisztítását és fehérenműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlva a képviselőt és számos megbízást kér a

1062-54

NAGYBECSKERÉK,

PEST-SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

szőrmék, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stb. vegytisztítását és fehérenműek mosását is.

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.

Az élet kellemességeihez rendszeren nem számítják a gyógyszereket, a „Scott-féle Emulsió“-t azonban mégis csak oda kellene besorolni, ha tekintetbe vesszük, hogy mennyi bánatot és könnyet tüntet el a gyermekszobából. A „Scott-féle Emulsió“ nemcsak gyógyít mindent, aminek gyógyítására a csukamájolaj képes, hanem még többet és emellett a visszatetsző iztól és szagtól teljesen mentes, mely gyermekeknek oly gyakran kellemetlen percekét és zavarokat okoz. A „Scott-féle Emulsió“ kapható a gyógyszertárakban.

(i)

Heti rovat.

— dec. 19.

Megérkeztünk immár a biztos révbe, meg-ejtettük a városi választást és most hat évig ráérünk fenyegetni, könyörögni, kapacitálni és hatalmat mutatni. Ezért az utóbbi cselekedetért valóban kár és én nem titkolható fájdalommal látom, hogy a választási hatalmasságok mint törpültek ismét egyszerű adófizető polgárokká, hogy mellüket, ezt a mellényviselésben kipróbált mellet, többé, ah, dicséretes buzgalommal nem ütik, és hogy a pünkösdi vezérség szétszórt, oly egyszerűen és oly természetesen, mint a kámfor. A régi, derék gárdát újra megválasztották, dacára annak, hogy a vezérek pártolták őket, amely vezérek mögött talán nagy mult, de nagy párt — semmi esetre sem áll. Mert tudni kell, hogy helyben a vezéri hatalom többnyire önkinevezési okmányon alapul, hogy a vezér azért az, mert annak hiszi magát, de egyébként a légynek sem őr, mint ahogy a polgármesternek sem használ. Önkéntelenül is az a derék ripacs-színész jut az eszembe, aki az előadáson mint Lohengrin domborított és utána Lohengrin maszkban és hősi lendülettel — sört rendel a söntésben. Lohengrin alapjában véve csak Dicsőffy Lóránt, de Dicsőffy Lóránt azt hiszi, hogy Lohengrin. Így kínálkozik kedves mulatság a városi tisztújítás komoly aktusánál is és akinek van érzéke a humor iránt, legszebb polgári kötelességét bizonyára örömmel teljesíti. Ilyenkor látszik csak meg, ki a legény a gáton! Legény a gáton az, aki ugyan sem tűzőn, sem vizen nem vágtat keresztül jelöltje érdekében, de hadakozik nem létező ellenpártokkal és végül diadalittasan konstatálja, hogy az ő jelöltje győzött, majdnem egyhangú választással. Nem rejlik az ilyen tüntetésben semmi veszedelem, ellenkezőleg, zamatját adja meg a hivatalos aktusnak, amely e nélkül zavaróan imponáló és ünnepélyes volna. Szerencsére, Magyarországon vajmi ritkák az ilyen választások!

Azt tartja egy hindu közmondás, hogy boldogság csak abban rejlik, ami elmúlt. Kár is volna, hosszan bolygatni a nevezetes választás lefolyását, amelyre egyébként is már lassan alászállott a feledés fátyola. Fátyolon keresztül pedig minden szebbnek látszik, hiszen a művészetnek a legfinomabb eszköze a fátyol és a költészet sem más, mint fantáziából szőtt fátyol, amelyet a valóság rideg képére borítunk.

A művészet legújabb szenzációjáról szólunk inkább, arról az örvendetes diadalról, amely Szentgyörgyi István révén részben a mi várme-gyéneknek is kijutott. Ez a fiatal művész nélkülözéseken, nyomorúságon és a szegénység minden velejáróján keresztül küzdötte fel magát az igazi művészet előkelő színvonaláig és amiben mások összeroppannak, ő a nehéz életküzdelemben, hatalmas talentum és szívós lelki erő révén felül maradt. A művészek sorsában mintha régi mesék elevednének fel! Szédületes ut ez, az igénytelen kis környezetből neves művészek ragyogó soráig és csak az teheti meg, aki előtt vezető csillagként művészetébe vetett rendíthetetlen hite lobog. Finom kis szerszámmal, a vésővel, utját álló, hatalmas falakat rombolt széjjel, győzni tudott az embereken, mert hideg kőbe varázsolta őket és ma mint tapasztalt, biztos kezű művész uralkodik az anyag fölött. Más tehetségnek ebben az országban már életében kész a sírfelirata: „Ex gratia speciali, mortuus in hospitali.“ Szentgyörgyi István egy jelentékeny művészpálya kezdetén áll, művein az élet ereje sugárzik, amiben kifejezésre jut az az ígéret is, hogy nem fog letérni a fölfelé vezető útról a jövőben sem. A nemzetközi műtárlaton elért sikere az első állomás, megérkezésekor szivből, szeretettel köszöntjük. Megélhetését sem féltem ebben az

országban: a festészet és irodalom szomorú tengődése idején szobor még készül nemzeti adakozásból, a kegyelet oltárára jut még néhány fillér, amelynek az a természete, hogy grandiózus összegekké tud növekedni. Az újabb szobrász-nemzedékre pedig nemes feladat vár ebben az országban: eddig püdesztálra csak szobrot emeltek, művészetet vajmi ritkán! A művészetnek kell itt újra támadnia, revalálása az új generációnak méltó feladata és azért sehol sem teljesíthet a véső nagyobb és hálásabb munkát, mint éppen minálunk, ahol vele nemcsak építeni, hanem rombolni is lehet, Ezért találhat itt otthonra a szobrász-talentum, még saját hazájában is és ezért tekinthetünk bizalommal és reménnyel Szentgyörgyi István pályafutása elé. Ma még új név, de gyönyörű ígéret fűződik hozzá.

A művészet egyébként Magyarországon szezon-cikk és virulásának ideje leginkább a téli hónapokra esik Fráter Lóránd, Tarnay Alajos készült le Nagybecskerekre, a héten katonazenekar művészi programot játszott le és a művészet jelében lefolyó estnél nem hiányzott a kiváló, de véletlenül berekedt énekesnő sem, aki minden koncertnél véletlenül bár, de holtbizonyosan — hiányozni szokott. Természetes dolog, hogy a művészethez tánc is kell, hiszen a jótékonyáshoz is szükséges a tánc, sőt az sem lepne meg, ha legközelebb, a tanuló-ifjúság nagyobb öröme, a matematikai órát összekötnék — a táncórával. Mindent összevéve, vigalmas időköt élünk és ha a pénzből olykor ki is fogyunk, a jókedvből, hál istennek, nem fogyunk ki sohasem. Kár, hogy a jókedv a pénzzel majdnem szorosabb összefüggésben van, mint mondjuk, a művészet a — táncal. Mert művészetet tánc nélkül, szárnyaló fantáziával, még csak el tudunk képzelni, de mulatni pénz nélkül, — ehhez már művészet kell. Végső eredményben tehát a mulatáshoz kell a művészet és ezzel készséggel elismerem fentebbi tévedésem, hogy minálunk a művészethez szükséges a mulatság... Mulatunk tombola-estélyeken, báltermekben, mulatunk a moziban, (ahol pedig megrendítő drámákat produkál a villany) egyzóval: tereken és tájakon farsangi hangulat uralkodik és aki most bójtől, megérdemli, hogy később — koplaljon.

Igy készülünk (minden átmenet nélkül) a karácsonyi ünnep megejtő költészetére, amelyre főleg az üzleti kirakatokban látható „Karácsonyi vásár“ c. reális jellegű nyomtatványok figyelmeztetnek. Így készíti elő az üzlet — a poézist. Jövel hát, szeretet ünnepe és adj elég pénzt ahhoz, hogy ünnepelni tudjunk! Anyagelvi világot élünk és legbensőbb lelki ünnepünk fölött is ott lebeg a hatalmas Pénz árnyéka. Az az árnyék, amelyet sokan egy életen keresztül hiába üldöznek, de amely maga mindörökké üldözi az embert. Valamikor régen a ruha tette az embert, ma már a pénz teszi a páriát emberré. Csak egyben valósult meg a nagy Fourier álma: ha emberek nem is lettünk valamennyien, de idők folyamán legalább — polgártársakká változtunk át...

A Béga mentén egyébként minden csöndes és nem zörögne a haraszt sem, ha fölötte akkora szélvihar nem tombolna... —odi.

Legcélstörűbb karácsonyi

ajándékok választhatók

KOVÁCS GEDEON UTÓDA

FRANK LAJOS

férfi- női- és gyermekruháruházában.

Tulhalmozott nagy raktár miatt meglepő olcsón lehet vásárolni

férfi- és gyermeköltönyöket, télikabát, mikádó és városi bundákat. Továbbá női- és leánypaletteot, boá és muffokat óriási nagy választékban.

Külön mértékostály, hölgyek részére is dus szövetválasztékkal.

(1008-107)

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A parlament karácsonyi szünetre ment, a politikai életben azonban nincs szünet, sőt az egyhónapos parlamenti szünetet határozottan arra választották az irányadó politikusok, hogy az összegyűlt és föltétlenül megoldandó kérdéseket rendezzék. A jelek mind arra mutatnak, hogy a politikai helyzet most fordulóponton jut s ez a fordulat a parlamenti szünet alatt fog bekövetkezni. A politikai életben, az összes pártokban, valamint a kormánykörökben is mozgalmas élet uralkodik s a pártok, valamint az irányadó politikusok figyelme az új helyzet megalapozására irányul.

Tudósítónk a politikai helyzet mai eseményeiről a következőket jelentheti:

A király és a fuzió.

Bécsi jelentések szerint Andrásy Gyula gróf belügyminiszter a legutóbbi királyi audiencián nem nyert reménységet arra, hogy a helyzetet a függetlenségi párt kívánságai szerint lehessen rendezni. A bécsi forrás azt mondja, hogy Andrásy nyíltan kijelentette volna a királynak, hogy a koalíciót tovább fenntartani nem lehet s így a fuziót bizonyos feltételekkel meg kellene csinálni. A király erre állítólag kijelentette volna, hogy a fuzió ellen neki nincs kifogása, azonban az egyesülésnek, illetőleg az új pártalakulásnak a 67-es alapon kell történni és az új párt programja nem tartalmazhatja a függetlenségi jelszavakat s így nevezetesen a perszonál-uniót sem. A forrás szerint a király azt mondta volna még, hogy ő nem folytat napipolitikát s nézete és álláspontja a sarkalatos kérdésekben nem változott. Így a katonai kérdésekben nem megy tovább a szabadelpvüpart kilences bizottságának programjánál, a létszámmelésnek a monarchia biztonsága érdekében meg kell történnie s a bankközösséget nem lehet elejteni.

Kossuth a helyzetről.

A függetlenségi párt körében a Bécsből eredő hírek nagy levertséget keltenek. Több függetlenségi képviselő ma felkereste lakásán Kossuth Ferencet és kikérte véleményét a helyzetről. A kiszivárgó hírek szerint Kossuth Ferenc a bécsi híreket nem tartja alaposnak. Szerinte a politikai helyzet egyáltalán nem ad semmi-nemü aggodalomra okot s a függetlenségi pártra nézve is nagyon kedvező a helyzet. Az új párt Kossuth Ferenc szerint olyan lesz, hogy az a függetlenségi eszmék védelmére fog szolgálni. A bankkérdésben az a nézete, hogy az önálló bank meglesz.

Minisztertanács.

Mint politikai körökben beszélnek, ma este vagy holnap délelőtt minisztertanács lesz, amelyen részt vesz a kormány valamennyi tagja. A minisztertanácsban a fuzióval és a bankkérdéssel fognak foglalkozni. Azt mondják, hogy a bankkérdésben az összes miniszterek, Kossuth kivételével, a közös bank fenntartása mellett vannak.

A képviselőház feloszlata.

Ma délelőtt a politikusok körében mindenféle azt beszéltek, hogy a képviselőházat márciusban feloszlatják. Ezzel szemben bécsi értesülés azt mondja, hogy a Ház feloszlatajáról szó sincs és nem is lehet.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház kedden délután 1 órakor formális ülést tart, a melyen átveszi a főrendiház üzenetét az ott letárgyalt javaslatokról.

A bankbizottság ülése.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A bankbizottság kedden délután tart ülést, amelyen a bankkérdéssel foglalkozni a belügyminiszter királyi kihallgatása alapján.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt Széll Kálmán elnöklésével ülést tartott, amelyen megkezdte a kongrua-javaslat tárgyalását.

A balkáni események.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londoni jelentés szerint Nikita montenegrói fejedelem egy újságíró előtt azt mondta, hogy ő minden igyekezetével a béke megővéására törekszik, azonban Montenegrónak meg kell kapnia Spizzát, továbbá ragaszkodik ahhoz, hogy Bosznia autonómiát kapjon. Ha ezt nem érheti el, akkor a háború elkerülhetetlen.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból jelentik, az ottani kereskedők felajánlották a kormányának segítségüket egy modus vivendi kérésére, a Magyarországgal és Ausztriával való megegyezés dolgában.

Budapest, dec. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, olasz irányadó körökben az a meggyőződés tartja magát, hogy Viktor Emánuelnek királyunkhoz intézett válasza meglehetősen általánosságban, mindazonáltal nagyon barátságos hangon van megírva s azon reményt fejezi ki, hogy a felmerült nehézségek, melyeket Bosznia és Hercegovina annexiója idézett elő, a nagyhatalmak egyetértő összmunkája folytán, melyet a Balkán államok politikai és gazdasági szükségseinek megfelelőleg a béke érdekében kifejtenek, — meg fognak szűnni.

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április 1909.)	25.06
Buza (októberre)	22.04
Rozs (áprilisra)	20.48
Rozs (októberre 1909.)	18.54
Zab (áprilisra 1909.)	17.16
Tengeri (áprilisra)	14.62

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetorgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, december 17.

A tőzsde a lefolyt héten a várakozás álláspontjára helyezkedett, amennyiben a közönség bevárja a külpolitikai fejlemények alakulását és miután immár a felmerült kérdések hétközi megoldására mutatkozik kilátás, az üzlet irányzata nyugodtabb mederbe terelődött.

Eppen ezen várakozási álláspontnál fogva lényeges árváltozások nem is fordultak elő, de az alaphangulat eléggé barátságos maradt.

Szembetűnő volt csupán a 4%-os magyar koronajáradék árfolyamának csökkenése, mely azon körülménnyel hozható összefüggésbe, hogy a pénzügyminiszter pénzügyi szükségletének fedezésére a közel jövőben körülbelül 20 millió orona összegű kincstári utalványokat szándékozik kibocsátani és azonkívül korábbi felhatalmazása alapján mintegy 50 millió forint összegű 4% magyar aranyjárdék kötvények piacra adását veszi tervbe.

Különös szilárdságot mutattak a budapesti közuti vaspályarészvények, melyek azon hírre emelkedtek, hogy egy érdekes csoport létesült, mely ezen részvényeket nagy tételekben vásárolja össze és az osztalék magasbitása iránt akciót indítani szándékozik.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

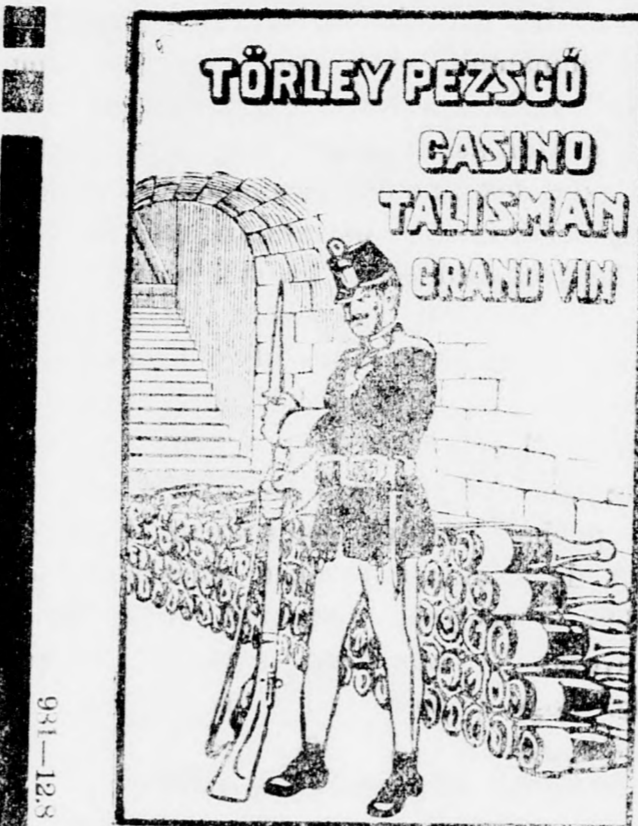
	dec. 10.	dec. 17.
4% magyar koronajáradék	91.40	91.20
magyar ált. hitelbank-részvény	718.—	720.—
kőszénbányai és gőztégelyár-részv.	432.50	442.—
rimamurányi vasmű-részvény	517.—	517.50
budapesti közuti vaspályarészvény	575.25	584.—

Felölös szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Báth és Henneberg
Mussetine - selyem 1-50 K-tól
Voile - feljebb, bérmentve és
Marquisette - vámmintesen. Miuta
postafordultával.
Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Söldenfabrikt. Henneberg in Zürich.
(41/c-33)

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1908. október hó 1-től

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csösztelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versez: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csösztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.

Temesvárról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.

Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

RÁMPÁS

dr. Brájer Lajos
szöllőjéből.

Kapható: =
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél).

822—1.57

4995/1908. sz.

A csenei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye csenei járásához tartozó Nagyjécsa községében lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1909. évi jan. 10-ig hivatalomhoz nyújtsák be.

Az orvos javadalmazása a következő: 1. Évi 1600 kor. készpénzfizetés. 2. Látogatási díj nappal 1 kor., éjjel 2 kor. 3. Halottkémlés és husvizsgálat után a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A megválasztott orvos köteles a torontálmegyei községi és körorvosok nyugdíjgyűlésébe belépni.

Csene, 1908. évi december 15.

Uzbasich,
főszolgabíró.

1121—3.3

6094/1908. sz. A törökkanizsai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán megüresedett Gyálai körorvosi állásra, melyhez Gyálán kívül Szerbkeresztur, Ószentiván és Pusztatérvar tartoznak, ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással az 1908: XXXVIII. t.-c. szerint 1600 kor. fizetés, Gyálán természetbeni kényelmes uri lakás s a vármegye törvényhatósági bizottsága által megállapítandó látogatási díjak élvezete van egybekötve.

Ezenkívül Gyála és Szerbkeresztur községek egyenként 300, összesen 600 kor. személyi pótlékot szavaztak meg s a törvényhatósági bizottság jóváhagyásától föltételesen havonta lesz visszamenőleg kiutalva.

Megjegyeztetik még, hogy a népes lakosságú községek közel fekszenek a körzékhelyéhez s tekintettel azon körülményre, hogy kézi gyógyszerár engedélyét is megszerezheti, jelentékeny mellékjövedelemre számíthat.

Felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy orvosi oklevéllel s eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylatokkal ellátott kérvényeiket ide 1909. évi jan. 25-ig adják be.

Törökkanizsa, 1908. december 16.

1124—3.2

Micskey Béla,
főszolgabíró.

UGRON GABOR lapvezér.

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeit írják: Ugron Gábor, Ábrányi Emil, Dr. Halász Lajos országgy. képviselő.
Szerkeszti: Lándor Tivadar.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 16 K | Negyedévre . . . 4 K
Félévre . . . 8 „ | Egy óra . . . 1.40 „

Egyes szám ára 2 krajczár.

Megrendelhető: Budapest, VII., Miksa-utca 8. minden postahivatalnál és lapelárúsnál.

1097—5.2

Az „Antalfalvai előlegezési és hitelegylet mint szövetkezet felszámolásban“ felszámolási végeredmény kimutatása.
Mérleg-számla.

V a g y o n			T e h e r		
Fők. lapsz.		Korona	Fők. lapsz.		Korona
6	Készpénz	—	11	Törzsbetétek	—
4	Értékpapír	6531 51	8	Tartalékalap	102943 92
7	Váltók	2000 —	10	Betétek	18301 07
5	O. M. B. giro sz.	307163 —	9	Visszleszámítás	139328 80
3	Folyó sz. követelés	306 17	13	Igazgatósági tiszteletdíj	51030 —
2	Berendezés	728 —	12	Átmeneti kamatok	770 —
		50 —			3684 17
		316057 96			316057 96

Antalfalva, 1908. évi december hó 16-án.

A felszámolók:

Karlovszky, s. k.

Paraszka, s. k.

Csaplovics János, s. k.

Jelen végeredménykimutatást megvizsgáltuk s úgy a fő, mint a mellékkönyvekkel összehasonlítva, helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Jarmatcky József s. k.,
fb. tag.

Floth Emil s. k.,
fb. elnök.

Boboš András s. k.,
fb. tag.

1126-11

Kedden, folyó hó 22-én este
a „Rózsa“ kávéházban
NAGY
TOMBOLA-ESTÉLY.

Kezdeté 10 órakor.

(1100-x.7)

AZON HELYBELI CIPÉSZEK,

akiknek cipőgyárban állást elfoglalni kedvük van,
:: jelentkezzenek előjegyzésre ::

1908. dec. hó 28-ától dec. hó 31-éig
:: mindig este 6-tól 1/28 óráig ::

BENÓ TESTVÉREK cégnél.

(1125-11)

Karácsonyi ünnepek előtt.

alkalmat nyújtok a tisztelt közönségnek a legfinomabb zongorák:

Schweighoffer, Dörr stb., Piano, Harmonium és Phonolák

nagyon olcsó áron való beszerzésére.
Becszerlése régieknek. Könnyű fizetési feltételek.

Tisztelettel

Bröder Ignác

zongora raktára
Temesvári-ut 1480.

1103-32

Rohonczy Gida-féle, saját termésű
palackérett

borok

egyedüli elárusító helye
= Nagybecskereken =

RÓSA BÉLA

fűszer- és csemegeüzlete.

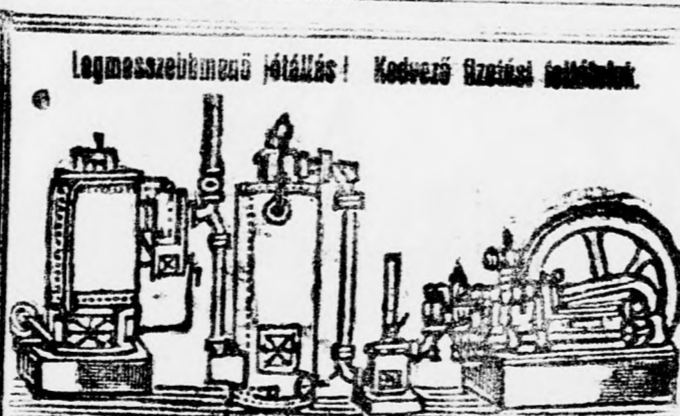
1084-5.3

MÉRLEGKÉPES

KÖNYVELŐ

elvállal olcsó díjazás mellett
délutáni és esti órákra könyvelést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágosítással e lap kiadóhivatala szolgál.

A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
egyik legrégebbi és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az
elfisemert

Szivógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-
Motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselet és raktár: Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-kört 41. — Telefon szám: 12-91.

522-20.19

SINGER

VARRÓGÉPEK

a leghasznosabb
karácsonyi ajándékok.

A SINGER
varrógépek a
legjobbakkal
bizonyultak.

A SINGER
varrógépek
valóságban a
leghasznosabbak.

1102-2.2

SINGER Co.

varrógép részvény-társaság.
Nagybecskerek, József-főherceg-utca 4.

Kiváló, fagymentes
rózsa- és

hópehelyburgonya

házhoz szállítva

kapható

Özv. Guttman Jakabné és fiainál.

Telefon 96.

(1116-2.2)

Telefon 96.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legkacskább gyomor és alkalmatlanok gyomorgörce és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen e jóságos háziasszonyok évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.— Hamisítások törvényileg fenyítettek

MOLL-FELE SOS-BORS-ESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a „Moll” feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sósborsesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzévetny, csak és megkülönböztetésül a kezmenyemnél legismertebb népszerű. — Egy ónozáttal eredeti üveg ára 2 korona.

588-104.28

Főszékhely

Moll A. gyógyszerész és kir. udvari szállító által Bécs, L. Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóval melletti teljesítetnek A reklámhan tessék határozottan MOLL A. aláírását és védjegyet elhárított kézirtenyemeket követni.

Nagybecskereken kapható Kellner József és Benkovich Mihály győgszer-tárában.

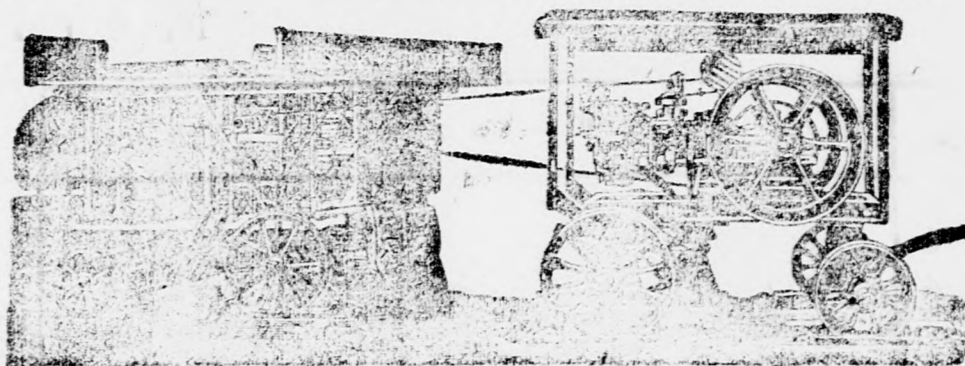
OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83. • • • • BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Benzinlokomobilok, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemköltség óra-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Arjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schloss János és Tarsai Szászvezető	8 HP. esőplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Páztó	75 HP. gáztelep	
Magosi János és Fiai Monor (tanúk)	8 HP.	Stouger Vilmos	Nagytopolovecz	50 HP.
Papp János Hódmezőváros	8 HP.	Rosmann Samu	Mocs (Kolosm.)	40 HP.
Nagy J. Pál, Boglár	8 HP.	Herczeg József	Magyarbáthegye	30 HP.
Uj-Pál István, Orda (Boglár mellett)	4 HP.		és még számos nagy uradalomban	83-51-47

Nyomdász-tanuló

Jó családból azonnal felvétetik.

Karácsonyi ünnepek előtt alkalmat nyujtok

a tisztelt közönségnek, hogy ajándékol selymet, szövetekeket, delainet, vásznakat, kanavászt, creton, barchettet és kendőket nálam

a legolcsóbb áron beszerezhesse.

WOGH MIHÁLY Gabona-tér. 1075-106

Ó H J A J I

Köhögés, rekedtség és elnyákosodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.

Fő- és székhelyi raktár:

„NADOR” gyógyszer-tár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Armin, Kellner József, 880-28.13 Vágy Sándor, Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

CZIM: AZ ÚJSÁG BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzévetnyél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-féle Antineotia-cigarettahüvelyek fadóbozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi Minden fadóboz egy érdekes hírvész-kártyát tartalmaz.

STOCK Cognac Medicinal

szavatoit valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepeből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

815-40.22

A legolcsóbb, legszebb és legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

kaphatók

Almásy és Szepessy

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében

Nagybecskereken, Hunyadi-(fő)-utca.

1007-x 21